

Obrazložitev Akta o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje

Agencija za energijo (v nadaljevanju: agencija) je na podlagi petega odstavka 124. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21) zadolžena za izdajo Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (v nadaljevanju: akt).

Nova metodologija obračunavanja omrežnine se je začela uporabljati 1. 10. 2024, uporabniki sistema pa so prvi obračun omrežnine po novi metodologiji dobili z računom za omrežnino za oktober 2024. V zadnjih mesecih pred začetkom uporabe akta in takoj po izdaji prvih računov za omrežnino po novem sistemu je agencija ugotovila, da so potrebne manjše spremembe metodologije obračunavanja omrežnine. Predlagane spremembe in dopolnitve so odraz analiz agencije, komuniciranja z uporabniki omrežja in zainteresirano javnostjo.

Novela akta vključuje naslednje spremembe in dopolnitve:

- sprememba minimalne moči za uporabnike sistema s priključno močjo nad 43 kW;
- spremenitev roka za spremembo dogovorjene obračunske moči;
- sprememba obračunske moči za uporabnike sistema na NN s priključno močjo enako ali manjšo od 43 kW, ki se jim 15-minutne meritve za prevzeto energijo ne evidentirajo;
- popravek enote pri tarifni postavki za energijo za uporabnike sistema, ki se jim ne evidentirajo 15-minutne meritve za prevzeto energijo;
- jasnejša opredelitev člena, ki določa plačevanje omrežnine za priključno moč;
- sprememba roka za posredovanje podatkov, potrebnih za določitev tarifnih postavk omrežnine;
- prehodno obdobje za uporabnike sistema s priključno močjo nad 43 kW.

Minimalna moč za uporabnike sistema s priključno močjo nad 43 kW je do sedaj bila določena kot 25 % priključne moči, z novelo akta pa se predlaga minimalna moč v višini 15 % priključne moči. Uporabniki sistema s priključno močjo nad 43 kW so do 1. 10. 2024 plačevali omrežnino za moč glede na izmerjeno moč. Za uporabnike, ki imajo sezonski značaj delovanja, ali tiste uporabnike, ki bodo postopoma povečevali moč (glede na priključno moč), je bilo ugotovljeno, da je minimalna moč določena previsoko in vpliva na višino omrežnine in prispevek OVE/SPTA v obdobjih, ko uporabnik omrežje skoraj ne uporablja. Ker pa je omrežje uporabniku vedno na razpolago do višine priključne moči in ker elektrooperaterju nastajajo stroški, uporabnik mora plačati omrežnino v minimalni višini.

Z novelo akta se predlaga, da uporabnik lahko spremeni dogovorjeno obračunsko moč do 15. v mesecu za naslednji mesec, elektrooperater pa v roku 15 dni predlagano dogovorjeno obračunsko moč potrdi. Sprememba sledi zahtevam uporabnikov sistema, da lahko dogovorjeno obračunsko moč za naslednji mesec spremenijo šele potem, ko so z računom za omrežnino seznanjeni z obračunskimi podatki za pretekli mesec. Tudi

zato, ker sprememba dogovorjene moči poteka samodejno, se s podaljšanjem roka uporabnikom omogoči več časa za preučitev in spremembo dogovorjene moči

Novela akta spreminja višino obračunske moči za uporabnike sistema na NN s priključno močjo enako ali manjšo od 43 kW, ki se jim 15-minutne meritve za prevzeto energijo ne evidentirajo. Vsem uporabnikom se administrativna obračunska moč znižuje, in sicer tako:

- za enofazni priključek uporabnika sistema kot 52 % (namesto 58 %) priključne moči;
- za trifazni priključek uporabnika sistema s priključno močjo do vključno 17 kW kot 36 % (namesto 42 %) priključne moči;
- za trifazni priključek uporabnika sistema s priključno močjo nad 17 kW kot 52 % (namesto 62 %) priključne moči iz soglasja za priključitev.

Na podlagi podatkov odjemalcev, ki imajo zagotovljene 15-minutne meritve, je bilo ugotovljeno, da je obračunska moč za nemerjene odjemalce določena previsoko, zato se predlagajo nižje obračunske moči.

V 17. členu se popravlja enota pri tarifni postavki za energijo za uporabnike sistema, ki se jim ne evidentirajo 15-minutne meritve za prevzeto energijo. V primerih, ko je bilo ugotovljeno, da se uporablja napačna enota EUR/kW, se ta nadomesti z EUR/kWh.

Omrežnino za priključno moč plačujejo novi uporabniki sistema v enkratnem znesku za priključno moč iz soglasja za priključitev. S spremembo metodologije se spreminjajo uporabniške skupine, zato ni bilo dovolj jasno navedeno, po kateri tarifni postavki za moč se plača omrežnine za priključno moč tistih uporabnikov, ki so soglasje za priključitev prejeli pred 1. 10. 2024, priključitev oz. sklenitev pogodbe o uporabi sistema pa je predvidena po 1. 10. 2024. Novela akta jasno določa, da se upoštevajo tarifne postavke omrežnine za priključno moč, veljavne na dan vložitve vloge za priključitev in sklenitev pogodbe o uporabi sistema.

Z novelo akta se spreminja rok za posredovanje podatkov, potrebnih za določitev tarifnih postavk omrežnine (načrtovan količinski obseg porabe električne energije, načrtovane dogovorjene obračunske moči in podatki, potrebni za določitev stroškov po uporabniških skupinah) s 15. oktobra tekočega leta na 15. september tekočega leta. Sprememba je potrebna zaradi čimprejšnje določitve tarifnih postavk omrežnine s strani agencije. Elektrooperaterji s podatki o načrtovanih dogovorjenih močeh razpolagajo že junija, zato se ocenjuje, da je predlagani rok ustrezen.

V prehodnih določbah se uvaja enoletno prehodno obdobje za poslovne odjemalce nad 43 kW na način, da se uporabnikom sistema s priključno močjo nad 43 kW v obdobju od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2025 omrežnina za presežno moč ne obračunava, če je obračunska moč določena s strani elektrooperaterja in ni spremenjena. Bodo pa ti uporabniki seznanjeni s prekoračitvami obračunske moči in stroških, ki bi jim nastali, če bi se omrežnina za presežno moč zaračunala. Iz prve grobe ocene podatkov o presežnih močeh agencija ugotavlja, da se določen del poslovnih odjemalcev ni pravočasno odzval na spremembe, zato se tudi za njih uvaja enoletno prehodno obdobje. V tem prehodnem obdobju bodo tako lahko prilagodili svoje sisteme za upravljanje z energijo oziroma izkoristili priložnosti aktivnega odjema ter spreminjanja dogovorjene moči.

Ker se z novelo akta spreminjajo določbe v korist končnim odjemalcem električne energije in ker je agencija v odzivu na sklepe s 65. nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor, objavljenem na spletni strani agencije, že nakazala na predvidene spremembe, javna obravnava novele akta ni potrebna.

Novela akta bo začela veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se bo začela 1. januarja 2025.

V Mariboru, 5. 12. 2024